

Reactie Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)

Prijsschommelingen zijn van alle tijden, in alle schakels van de voedselketen. Dit is niets nieuws. Supermarkten concurreren met elkaar om de gunst van de klant. Op verschillende aspecten willen zij beter zijn dan de concurrent en de prijs van de producten is één van die zaken. Supermarkten doen er dagelijks alles aan om ervoor te zorgen dat de consument de juiste prijs krijgt. Supermarkten proberen zo voordelig mogelijk in te kopen, leveranciers proberen uiteraard zo duur mogelijk te verkopen. En in die onderhandeling kom je er vrijwel altijd uit met elkaar.

Uiteindelijk bepalen vraag-en-aanbod de prijs. Als producten of diensten schaars zijn of dreigen te worden, dan stijgt de prijs als de vraag hoog blijft. Er is dus een relatie tussen het duurder worden van zaken als grondstoffen en logistiek en de prijzen in de supermarkten, aangezien dit een effect is van prijsstijgingen in de gehele keten.

We zien nu een situatie waar producten en diensten schaars zijn:

- Door de coronacrisis is de wereldhandel verstoord. Productielocaties zijn tijdelijk stilgelegd aan het begin van de crisis en dat wordt gemerkt aan de productie van bijvoorbeeld computerchips en verpakkingsmaterialen. Hier is sprake van schaarste. Ook de beschikbaarheid van containers om voedsel en grondstoffen mee te vervoeren, is verstoord. De logistieke kosten zijn hier flink door opgelopen.
- Daarnaast hebben we te maken met oplopende kosten voor energie, mede als gevolg van de wens naar een schonere energie, zoals elektriciteit. Ook stelt de samenleving steeds hogere eisen aan andere duurzaamheidsaspecten, zoals een schoner milieu. Dit drijft de productiekosten (bouwen, vervoer, koelen en verwarmen) op. Hier hebben alle bedrijven wereldwijd mee te maken. Dus ook supermarkten en hun leveranciers.
- Bovendien zijn de lonen fors gestegen de afgelopen jaren. De supermarktsector is een arbeidsintensieve sector met veel medewerkers (zo'n 300.000). Ook in de toelevering (productie en logistiek) werken veel mensen.

Dit zijn zaken waar marktpartijen onderling mee te maken hebben. Daarnaast zien wij veel plannen van de overheid en het nieuwe kabinet die meestal tot gevolg hebben dat de prijs van producten hoger wordt, bijvoorbeeld door extra belastingheffingen (zoals het voornemen van een suikertaks) of door hoge algemene uitgaven voor stikstof en klimaat. Ook deze kosten zullen worden gefinancierd uit hogere belastingheffingen.

Kortom, het is een complex probleem en iedereen moet daarin zijn best doen om de kosten zo laag mogelijk te houden. Voeding is een eerste levensbehoefte waar niemand een tekort aan mag hebben en moet voor iedereen en elke portemonnee beschikbaar zijn en blijven.